

РОЛЬ І МІСЦЕ СПОРТИВНОЇ БОРОТЬБИ В СИСТЕМІ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Віктор ШАНДРИГОСЬ¹, Ростислав ПЕРВАЧУК²

¹Тернопільський національний педагогічний університет
ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль, Україна,

²Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна, e-mail: r.pervachuk@gmail.com

Вступ. Загроза виключення спортивної боротьби (греко-римської, вільної: чоловічої та жіночої) з програми літніх Олімпійських ігор 2020 року, що виникла в лютому 2013 року, викликала цілком обґрунтовану тривогу фахівців і аматорів цього виду спорту [1, 4]. Боротьба є одним з найдавніших видів спорту, що входили в Древньогрецькі Олімпіади ще в античні часи, а починаючи з I Олімпійських Ігор сучасності (Афіни, 1896) боротьба була введена у програму змагань. На нашу думку, виключення спортивної боротьби (греко-римської, вільної: чоловічої та жіночої) з програм Олімпіад завдало б непоправних змін негативного характеру олімпійському руху, посилило б антагонізм між представниками різних напрямів одноборств і, як результат, негативно би позначилося на розвитку спорту в багатьох країнах світу, в тому числі і в Україні.

Мета – проаналізувати еволюцію і тенденції розвитку спортивної боротьби в системі олімпійського руху.

Методи дослідження: пошук матеріалів дослідження проведено за допомогою теоретичного аналізу й узагальнень літературних джерел.

Результати дослідження та їх обговорення. У період відродження сучасних Олімпійських ігор боротьба була одним із ключових видів спорту спортивного руху, тому була введена в програму Ігор I Олімпіади (1896). Починаючи з Ігор III Олімпіади (1904), олімпійське визнання отримала вільна боротьба, а у 2004 році на XVIII Олімпіаді в Афінах у зв'язку зі стрімким розвитком вільної боротьби серед жінок вони отримали право змагатися на Іграх Олімпіад [3].

Таким чином, важлива роль спортивної боротьби в програмах Олімпійських ігор цілком очевидна, але із перманентними змінами щодо вимог МОК до правил боротьби цей вид спорту поставлено під загрозу виключення з Ігор Олімпіади.

Результати аналізу еволюції і тенденцій розвитку спортивної боротьби в системі міжнародного олімпійського руху показують, що цей вид спорту має олімпійські цінності та відповідає олімпійським ідеалам [1, 4]. Про це свідчать такі факти:

- об'єднання під егідою ФІЛА (з 2013 р. – UWW) фахівців, атлетів і любителів спортивної боротьби з понад 170 країн з різних континентів планети;
- представництво у програмі Олімпіад спортивної боротьби (греко-римської, вільної: чоловічої та жіночої) з виборюванням 18 комплектів олімпійських нагород;
- зростання конкуренції збірних команд країн в боротьбі за призові місця на Олімпійських іграх: тільки на п'яти останніх Олімпіадах переможцями змагань ставали представники 23 країн, а призерами – борці 38 країн;
- зростання кількості людей, які займаються різновидами боротьби, а також її географії (поширення у країнах та континентах) упродовж понад 100-річного періоду сучасних Олімпійських ігор;
- країни, у яких значно поширена боротьба, зберігають інтригу в боротьбі за лідерство медального заліку світової боротьби;

- багаторічна діяльність ФІЛА з адаптації правил змагань з боротьби до перманентних вимог спортивної спільноти та МОК;
- інтенсивний розвиток жіночої боротьби, що отримала право на участь в Олімпійських Іграх на початку нинішнього століття.

Висновки:

1. Спортивна боротьба має глибоке історичне коріння у світовому олімпійському русі, посідаючи своє місце у змаганнях античних Олімпіад у вигляді самостійної дисципліни і завершуючи змагання атлетів у пентатлоні, а з моменту відродження Олімпійських ігор і проведення Ігор I Олімпіади (1896) є дуже важливою складовою частиною глобального процесу розвитку олімпійського спорту.

2. Ураховуючи чинники еволюції та тенденції розвитку спортивної боротьби в системі міжнародного олімпійського руху, на нашу думку, вільна та греко-римська боротьба має залишитися серед видів спорту, які представлені на Олімпійських іграх.

Ключові слова: спортивна боротьба, Олімпійські ігри, правила змагань.

Список використаних джерел

1. Апойко Р. Н. Эволюция и тенденции развития спортивной борьбы в современном олимпийском движении / Р. Н. Апойко, Б. И. Тараканов // Ученые записки университета им. П. Ф. Лесягафта. – 2013. – № 8 (102). – С. 7–12.
2. Миндиашвили Д. Г. Вольная борьба: история, события, люди : монография / Д. Г. Миндиашвили, Б. А. Подливаев. – Москва: Советский спорт, 2007. – 360 с.
3. Неробеев Н. Ю. Теоретические и практические аспекты спортивной подготовки женщин в вольной борьбе с учетом полового диморфизма : монография / Н. Ю. Неробеев, Б. И. Тараканов. – Санкт-Петербург : Олимп-СПб, 2012. – 139 с.
4. Шандригось В. Аналіз досягнень країн-учасниць на Олімпійських іграх з вільної боротьби / Віктор Шандригось, Богдан Мицкан // Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. – Івано-Франківськ, 2014. – Вип. 19. – С. 22–26.
5. Tunnemann H. Ringkampf 1891–1991 / H. Tunnemann. – Bund, 1991. – 194 p.